

FYLKESMANNEN I FINNMARK**FINNMÁRKKU FYLKKAMÁNNI**

Landbruks- og matdepartementet

Postboks 8007 Dep
0030 Oslo

Landbruks- og matdep.	
Saksnr.: 2007 01985 - 16	Doknr.:
Mottatt: 09 SEPT 2008	
Saksnr.: LP/SR /	Ark.: 772.1
Kopier:	Avskr.:

Deres ref

Deres dato
30.06.2008Vår ref
Sak 2008/2600
Ark 433.0Vår dato
01.09.2008

Saksbehandler/direkte telefon: Paul A. Nilsen - 78 95 03 65

**Høringssvar fra Fylkesmannen i Finnmark på rapport om kriterier/
indikatorer for økologisk bærekraftig reindrift**

Vi viser til brev sendt til høringsinstansene 30.06.2008.

Innledning

Fylkesmannen i Finnmark har en viktig rolle i forhold til reindriften i Finnmark, og har mange oppgaver knyttet opp mot reindrift. Vi kan nevne blant annet arealforvaltning, verneområdeforvaltning, motorferdselforvaltning, erstatning for tap av tamrein drept av fredet rovvilt, og forvaltning av midler til forebyggende og konfliktdempende tiltak i rovviltforvaltningen. På de fleste av fagfeltene hvor fylkesmannen kommer i inngrep med reindriften står reintallsproblematikk og bærekraften i reindriften sentralt. Vi ser derfor positivt på man nå har laget en rapport som tar opp disse spørsmålene.

**Rapport om kriterier / indikatorer for økologisk bærekraftig reindrift
- kommentarer fra Fylkesmannen i Finnmark**

Det er meget positivt at arbeidsgruppen som har utarbeidet denne rapporten har vært bredt sammensatt, med aktører fra selve reindriften, forskere og statlig forvaltningsmyndighet. Rapporten i seg selv viser at det er en voksende forståelse for at reindriften må være økologisk bærekraftig for å kunne ha maksimal produksjon og verdi i fremtiden. Diskusjonen om antall rein i forhold til beitegrunnlag vil forhåpentligvis, etter denne rapport og veilederen som skal utarbeides i etterkant, ha et argumentasjonsgrunnlag.

Fylkesmannen i Finnmark støtter i stor grad arbeidsgruppens anbefalinger slik de er oppsummert i kapittel 4.3. Vi mener imidlertid at gruppens anbefaling om gjennomsnittlig slaktevekt på kalv på 17-19 kg virker lav. Under punkt 3.2 i rapporten står det at flokker med gjennomsnittlig slaktevekt på kalv under 18 kg er mest utsatt for negative effekter av klima, mens flokker med kalvevekter på 20-21 kg har stabilt reintall og stabilt høyere produksjon. Vi mener derfor at den anbefalte normen bør være 20-21 kg, og ikke 17-19 kg som arbeidsgruppen anbefaler. Fylkesmannen vurderer også at flokker med lave kalvevekter er mer utsatt for tap til rovvilt og andre årsaker, ikke bare tap grunnet klima.

Vi mener også at normen for simlevekt bør være 28-29 kg, ikke 27-29 kg som arbeidsgruppa anbefaler. Ny forskning som Norsk institutt for naturforskning (NINA) i Tromsø har gjort på

sammenhengen mellom simlevokter og drektighet, viser at simler på 27 kg har en gjennomsnittlig drektighetsrate på 77%, mens simler på 28 kg har drektighetsrate på 85%.

Siden slaktevekt kan bli så viktig for fastsettelsen av reintall, er det viktig at man har god kontroll på at slakteriene fører riktige statistikker. Hvis ikke kan noen distrikter med generelt små dyr levere åringer til slakt som blir registrert som kalv. Da blir gjennomsnittlig slaktevekt for kalv feilaktig høy, noe som igjen kan få konsekvenser ved fastsettelse av et for høyt reintall. Dette viser også nødvendigheten av å ha flere kriterier som utgangspunkt for reintallsfastsettelsen.

En annen mulig problemstilling er at noen distrikter, spesielt øydistrikter i Vest-Finnmark, har svært høye slaktevekter på høsten på grunn av gode sommerbeiter. Disse dyrene takler ikke alltid overgangen til et mye skinnere høst- og vinterbeite særlig godt, og vil tape kondisjon betydelig utover høsten og vinteren. Dette kan igjen føre til høy dødelighet og lav kalveprosent på våren. I slike tilfeller kan slaktevekter tenkes å være misvisende i forhold til reintallsfastsettelse.

I og med at dyrene som leveres til slakt ikke alltid har en kondisjon som er representativ i forhold til resten av flokken, ville levende vekter sannsynligvis vært et bedre mål. Vi ser imidlertid de praktiske utfordringene ved bruk av levende vekter, men slutter oss til vurderingen om at levende vekter kan være et nødvendig supplement i en del tilfeller.

Generelt vil det nok være hensiktsmessig med et sett supplerende kriterier, siden det er stor variasjon innen reindriften i Norge. Samtidig er det viktig å holde fast ved en del av de viktigste kriteriene, slik at det blir lettere å sammenlikne flokker med hverandre i forhold til kondisjon og reintall.

Under pkt. 4.1 i rapporten blir det nevnt at arbeidsgruppa mener at kjøttavkastning kan være et supplerende kriterium til vekter, men at dette er vanskelig å beregne blant annet på grunn av tap til rovvilt. Fylkesmannen er enig i at det er svært vanskelig å tallfeste tapet til rovvilt nøyaktig, og at det vil gi usikkerhet omkring beregningen av kjøttavkastning. Fylkesmannen vil samtidig påpeke sammenhengen mellom reinens kondisjon og rovvilttapet. Generelt vil flokker med sunne dyr i god kondisjon / høye vekter, være mindre utsatt for å bli tatt av rovvilt enn flokker av dyr i dårlig kondisjon. Særlig tydelig viser dette seg på kalvetapet, ved at simler i dårlig kondisjon passer dårligere på kalven sin enn simler i god kondisjon. Sammenhengen mellom kondisjon og tap er spesielt tydelig i forhold til tap til kongeørn.

Sett i lys av det forannevnte, mener fylkesmannen at gjennomføring og bruk av beitekartlegging og beiteovervåking vil være svært viktig som grunnlag for fastsetting av reintall. Fylkesmannen støtter også arbeidsgruppas forslag om at reintallet skal evalueres med jevne mellomrom (for eksempel tredje hvert år), for å sikre en utvikling i retning av en økologisk bærekraftig reindrift.

Med hilsen

Tor Stafsnes
ass. fylkesmann

Paul A. Nilsen
fung. fylkesmiljøvernsjef